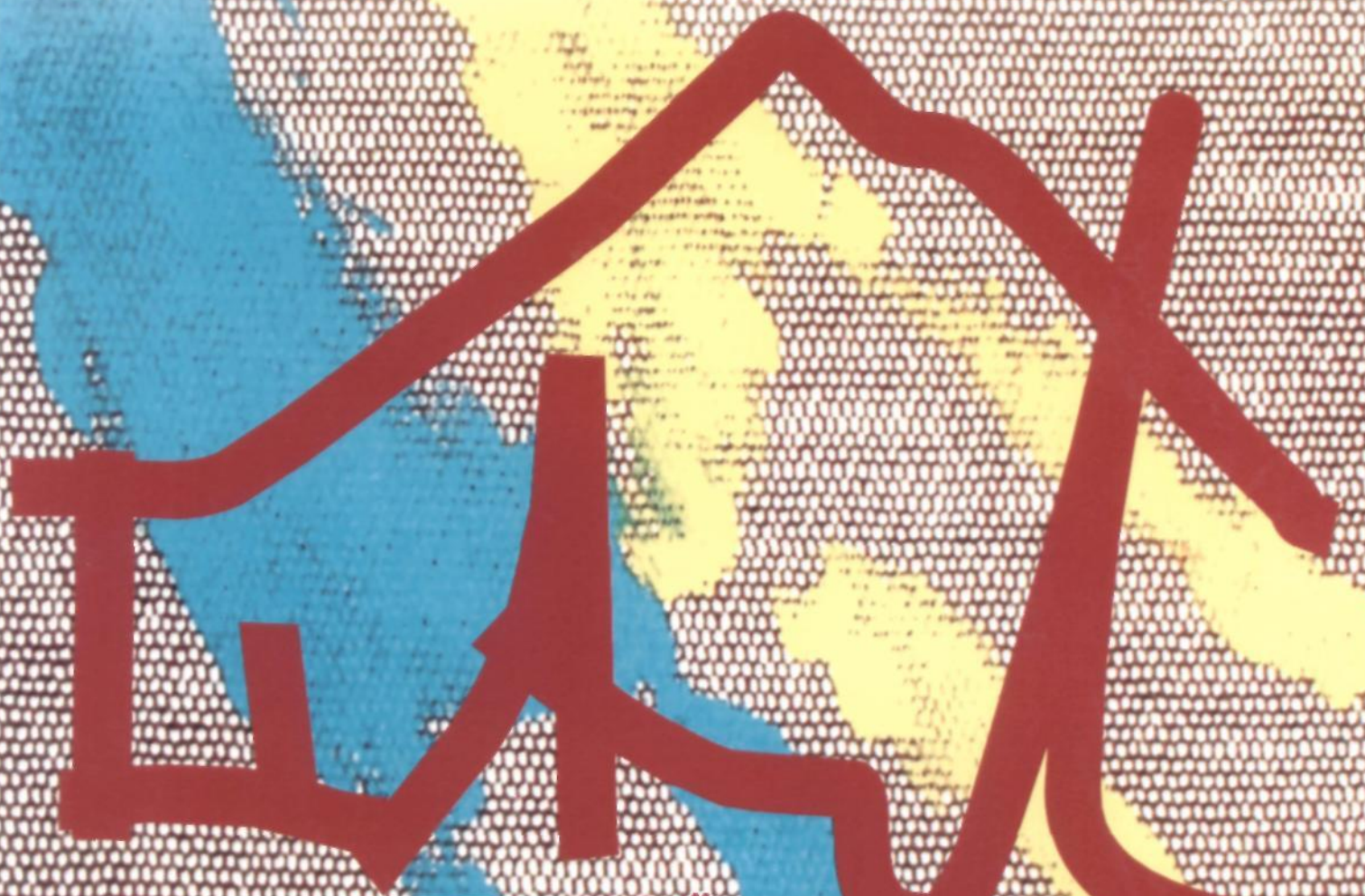

ІНДО-Інформ

№4 (33), 2005

Спеціальний випуск Академії соціального розвитку громад

ЦЕНТР АКТИВНОСТІ ЛОКАЛЬНОЇ

Розробка, тиражування та розповсюдження цього бюлетеню здійснені в рамках проекту Центру підтримки творчих ініціатив (ЦПТІ) "Академія соціального розвитку громад" за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні в рамках програми "Матра/КАП"

Як дбаємо,
так і маємо...

ЧЕКАЄМО ВАШИХ ЛИСТІВ

ЦПТІ, а/с 4/30, Кіровоград , 25006, Україна
rc@cpti.kr.ua

Шановні читачі!

Ви тримаєте в руках спеціалізований випуск бюлетеню "НДО-Інформ", який започатковує навчальний курс Академії соціального розвитку громад для всіх зацікавлених у вирішенні соціальних проблем у місцевих громадах.

Академія соціального розвитку - це програма Центру підтримки творчих ініціатив (ЦПТІ), спрямована на впровадження ефективного досвіду розвитку громад через активізацію діяльності центрів місцевої активності на базі будинків культури та бібліотек, а також - на використання методики стратегічного планування сталого розвитку громад.

В результаті реалізації попередньої навчальної програми ЦПТІ, яка була спрямована на професійну підготовку консультантів Центрів локальної активності (ЦЛА), було створено 60 таких Центрів в трьох регіонах України. Консультанти ЦАЛ оволоділи знаннями з менеджменту, фандрейзingu, стратегічного планування.

організації соціальної взаємодії, отримали навичок використання сучасних інформаційних та соціальних технологій. Навчальний курс Академії соціального розвитку, який ми сьогодні представляємо вашій увазі, адресовано місцевим активістам — представникам органів влади та місцевого самоврядування, бізнесу, ЗМІ та громадських організацій. Мета Академії - допомогти їм сформувати команду і, використовуючи потенціал ЦАЛ, створити стратегічний план розвитку своєї громади та організувати соціальну взаємодію для його здійснення.

Саме на сторінках "НДО-Інформ" ми розпочинаємо цей навчальний курс Академії для широкої аудиторії.

Сподіваємось, що багато з вас, шановні читачі, у подальшому стануть учасниками семінарів та тренінгів Академії соціального розвитку громад.

З повагою,

*Людмила Станкевич,
президент Центру підтримки творчих ініціатив,
директор Академії соціального розвитку громад*

Періодичний інформаційний бюлетень "НДО-Інформ" видається Центром підтримки творчих ініціатив з 1999 року та є спільним інформаційним проектом ЦПТІ та Інституту соціокультурного менеджменту (ІСКМ) в рамках національної програми Розвитку соціальної взаємодії громадських організацій та закладів культури.

Майже 7 років видання бюлетеню «НДО-Інформ» було можливим завдяки підтримці Фонду Євразія за рахунок коштів, наданих USAID та Фонду Ч.С.Мотга, а також ICAP "ЄДНАННЯ" та Посольства Королівства Нідерландів.

Дякуємо за підтримку!

Головна мета - розвиток громади!

Характерною ознакою трансформації українського суспільства на сучасному етапі є децентралізація. Завдяки цьому місцеві громади отримали можливість більш оперативно і ефективно вирішувати власні соціальні проблеми. Але на практиці ця потенційна можливість не завжди легко втілюється в життя. Головна причина такого стану речей полягає у розрізненості членів місцевої громади, через що процес вирішення спільної проблеми часто нагадує сюжет відомої байки про Лебедя, Рака та Щуку. В таких умовах більшість громадян залишаються пасивними спостерігачами того, що відбувається в суспільстві, не вірять в успіх і залишаються байдужими до будь-яких ініціатив щодо розвитку місцевої громади. Саме з метою вирішення цієї проблеми в Україні міжрегіональним Центром підтримки творчих ініціатив (ЦПТІ) розроблена концепція та апробована модель Мережі громадських інтегруючих центрів локальної активності (ЦАЛ) на базі існуючих в місцевих громадах будинків культури та бібліотек. Такі Центри, використовуючи наявні ресурси місцевого закладу культури, надають інформаційно-методичну, організаційну, матеріально-технічну та просвітницьку підтримку ініціативам, що виникають в громадах, і таким чином сприяють їм об'єднанню, розвитку соціальної активності та відповідальності громадян, відродженню та розвитку традицій місцевої філантропії.

Щоб поглибити цю роботу та поширити серед місцевих громад позитивний вітчизняний та міжнародний досвід впровадження в життя ефективних механізмів соціальної взаємодії Центр підтримки творчих ініціатив розпочав реалізацію проекту Академія соціального розвитку громад за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в рамках програми МАТРА/КАП. Проект передбачає проведення спеціальної навчальної програми для громадських активістів у кількох районах Кіровоградської області та організацію інформаційного обміну між ЦАЛ в різних регіонах України.

Метою проекту є навчання та інформування громадськості і відповідних органів влади про ефективні шляхи вирішення проблем для досягнення спільними зусиллями стійких змін в системі ресурсного забезпечення соціальних

на місцевому рівні. Реалізація навчального курсу Академії соціального розвитку громад в рамках даного п р о е к т

у здійснюватиметься згідно розроблених ЦПТІ Програм підготовки кадрів для системи інформаційно-методичного забезпечення процесу вирішення соціальних проблем на місцевому рівні. Учасниками навчального курсу в рамках даного проекту стануть три громади малих міст Кіровоградської області - Світловодська, Олександрійська та Новгородківська, в яких активно працюють інформаційно-методичні центри для НДО на базі місцевих закладів культури та створено сприятливі умови для впровадження інноваційних технологій. В подальшому курс Академії буде поширено на інші райони та регіони.

В складних соціально-економічних умовах (особливо в невеликих населених пунктах) ефективне використання наявних ресурсів та можливостей існуючих організацій є вкрай необхідною умовою для соціально-економічного розвитку територіальної громади. Оптимізувати процес розвитку громади можна через організацію соціальної взаємодії різних суспільних кіл. Саме для організації соціальної взаємодії та інтеграції громади у вирішенні нагальних місцевих проблем у багатьох демократичних країнах успішно використовується модель Центру активності локальної (ЦАЛ). ЦАЛ об'єднуються в національну мережі та в світову Федерацію центрів розвитку локальних спільнот IFS (Читайте в наступних випусках бюлетеню).

Центр активності локальної є ефективним механізмом підвищення соціальної активності і відповідальності громадян. ЦАЛ називають аніматорами місцевих спільнот за їх здатність активізувати, надихати та мобілізувати громаду на вирішення локальних проблем. ЦАЛ - це не нова організація. ЦАЛ - це нові методи і форми роботи існуючих місцевих організацій соціальної сфери, спрямовані на користь всієї громади. Програми ЦАЛ успішно діють в різних країнах на базі соціальних служб, шкіл, громадських організацій, будинків культури, бібліотек, музеїв тощо. Найбільш вдалою визнана модель будинку культури як Центру активності локальної.

В Україні ідея трансформації місцевих будинків культури та бібліотек в Центри локальної активності

виникла в 1998 році. За ініціативою міжрегіонального Центру підтримки творчих ініціатив (ЦПТІ) - громадської організації, яка визнала своєю місією створення умов для розвитку громадянського суспільства в Україні, в 2000 році стартувала національна Програма "Розвиток соціальної взаємодії громадських організацій та державних закладів культури". Програма спрямована на трансформацію мережі місцевих закладів культури в центри локальної активності.

Програма реалізується ЦПТІ спільно з Міністерством культури України, в партнерстві з регіональними громадськими організаціями та закладами культури. В результаті реалізації Програми ініційовано створення мережі ЦАЛ в Кіровоградській, Дніпропетровській, Миколаївській областях, які є показовими, а також поширено ініціативу на територію України.

Нижче подано перелік місцевих активістів, які пройшли навчання в рамках національної Програми розвитку мережі ЦАЛ.

Заклади культури, на базі яких ініційовано створення ЦАЛ (КП)	Контактна особа, консультант-методист, який пройшов курс підготовки консультантів ЦАЛ (КП)	Заклади культури, на базі яких ініційовано створення ЦАЛ (КП)	Контактна особа, консультант-методист, який пройшов курс підготовки консультантів ЦАЛ (КП)
м.Бобринець, Районний Будинок культури, (05257) 2-17-87	Теліх Наталя Володимирівна, директор РБК	смт. Новгородка, Районний Будинок культури, (05241) 9-10-98, 9-15-18	Лісняк Надія Анатоліївна, завідувача районним відділом культури
смт. Вільшанька, Районний Будинок культури, (05250)9-18-94	Іванова Раїса Федорівна, методист РБК	м. Новомиргород, Районний Будинок культури, (05256)2-17-49	Барановська Валентина Василівна, директор РБК
м. Гайворон, Районний Будинок культури, (05254) 2-27-73, 2-15-33	Панченко Любов Григорівна, завідувача РБК, Голуб Олена Олегівна, директор РБК	м. Новоукраїнка, Палац культури "Ювілейний" (05251)2-19-31, 2-22-34,	Ніпка Юлія Іванівна, методист Палацу культури „Ювілейний”
смт. Голованівськ, Районний Будинок культури, (05252) 2-16-39, 2-18-77	Жикова Світлана Миколаївна, інспектор РБК, Сухайцька Наталія Аркадіївна, методист РБК	смт. Олександрівка, Районний Будинок культури, (05242) 5-26-78	Іваненко Анатолій Васильович, директор РБК, Зінчук Людмила Іванівна
м. Долиніська, Районний Будинок культури, (05234) 5-27-18	Валейн Майя Євгенівна, інспектор РБК, Патриман Людмила Анатоліївна, методист РБК	м. Олександрія, Районний Будинок культури, (05235) 2-23-00	Барвінський Олександр Якович, директор РБК, Шоколова Тетяна Степанівна, художній керівник РБК, Масалімова Жанна Наїлівна
смт. Добровеличківка, Районний Будинок культури, (05253) 2-22-61	Кожухар Галина Ілліївна, директор РБК	смт. Онуфріївка, Районний відділ культури, (05238) 9-11-41	Бровченко Валентина Василівна, інспектор РБК
м.Знам'янка, Міська бібліотека № 3, (05233) 2-09-00	Громова Вікторія Валеріївна, завідувача міською бібліотекою № 3	смт. Петрове, Районний Будинок культури,(05237)9-15-47	Бискуб Галина Дмитрівна, методист РБК
м. Кіровоград, с. Балашівка, Районний Будинок культури, (0522) 56-90-77	Коваленко Наталя Володимирівна, директор РБК	м. Світловодськ, Центральна міська бібліотека,(05236)2-52-21	Ялова Єлизавета Миколаївна, директор ЦМБС
смт. Компаніївка, Районний відділ культури, (05240) 9-14-32	Мунтан Катерина Семенівна, завідувача РБК райдержадміністрації	м.Ульянівка, Районний відділ культури, (05259) 2-25-54	Кучер Валентина Петрівна, РБК
м. Мала Виска, Районний Будинок культури, (05258) 2-13-63	Крилов Олександр Григорович, директор РБК, Кондратенко Світлана Василівна, методист РБК	смт. Устинівка, Районний Будинок культури, (05239) 4-11-22	Семенов Віктор Олександрович, директор РБК

Академія соціального розвитку громад 1 сесія

В Україні зараз працює кілька десятків міжнародних фондів та програм, які постійно надають фінансову громадським ініціативам, допомагаючи тим самим вирішувати деякі з наших численних проблем. Але у третьому секторі вже звичною стала ситуація, коли проекти пишуться спеціально під конкурси міжнародних донорів в розрахунку на отримання грошей. І в разі, коли підтримка не надана, ентузіасти громадського руху сумно складають руки, нарікаючи на нерозуміння їхніх ідей.

*Чи варто сподіватися на
«добробо дядю», який має
вирішити за нас всі наші проблеми?*

Тим більше, що вирішення деяких проблем іноді зовсім не потребує коштів. Треба лише позбавитись дитячої психології, психології залежності і безпомічності, і зрозуміти, що головне - це бажання щось змінити і об'єднати для цього зусилля кожного в силу громади. Візьмемо для прикладу проблему значного розповсюдження на території нашої області надзвичайно шкідливого бур'яну - амброзії полинолістої. Темпи її розповсюдження дійсно вражають - одна рослина амброзії утворює 100 тисяч насінин, що зберігають життєздатність протягом 40 і більше років, тобто потенційно дає життя 100 тисячам собі подібних рослин, незважаючи навіть на несприятливі погодні умови. Цей бур'ян завдає величезної шкоди сільському господарству, надмірно виснажуючи та висушуючи землю, значно знижуючи врожаї зернових та інших сільськогосподарських культур. А крім цього в період цвітіння амброзії надзвичайно шкідлива для здоров'я людини. Її квітковий пилок викликає серйозне алергічне захворювання - амброзійний поліноз (осіння сінна лихоманка), що супроводжується гострим запаленням слизових оболонок верхніх дихальних шляхів, підвищенням температури тіла, сльозотечею, погіршенням зору, призводить до приступів бронхіальної астми, погіршує стан людей, які страждають на інші захворювання, серйозно знижує імунітет і загальний стан здоров'я людини.

Перше правило лікування цієї хвороби - уникнути контакту з алергеном. Але яким чином? Їхати у відпустку в містя, ще не засмічені амброзією? По-перше, таких місць через недостатню увагу до цієї проблеми залишається все менше, а по друге, період цвітіння амброзії може тривати з початку серпня аж до

Академія соціального розвитку громад

настання перших заморозків. Виходів із ситуації, що склалася є два: або страждати склавши руки і чекати поки всі 100% населення почнуть хворіти цією серйозною і практично невиліковною хворобою, або почати боротьбу з амброзією. Власне боротьба вже триває є низка організацій, в обов'язки яких входить боротися з поширенням цієї шкідливої рослини, але суттєвих результатів поки що досягти не вдається.

*Ірина Дзюбас, завідувача алергологічним відділенням
Кіровоградської обласної лікарні
підтримку*

- Під час цвітіння амброзії із симптомами амброзійного полінозу до лікувальних закладів області звертається близько 5-7% населення. До того ж, щороку ми спостерігаємо суттєве зростання кількості людей, які вперше зіткнулися з цією проблемою. Тобто простежується пряма залежність між все ширшим розповсюдженням цього та інших шкідливих бур'янів і збільшенням кількості людей, які страждають на поліноз. Особливо турбує, що зараз серед хворих з'являється дуже багато молодих людей і дітей, адже Ця хвороба, при легковажному ставленні до її лікування, може призвести до дуже серйозних проблем із здоров'ям, зокрема, до виникнення бронхіальної астми.

Отже, неухвалне ставлення до проблеми засмічення наших міст і сіл рослинами, що викликають алергію, може стати одним з факторів зниження загального рівня здоров'я населення.

*Володимир Юренко, начальник державної інспекції з
карантину рослин по Кіровоградській області*

- Основне завдання нашої служби полягає в тому, і щоб не допустити завезення на територію області разом з сільськогосподарською продукцією нових партій насіння амброзії та інших карантинних рослин і шкідників. Ми також проводимо перевірки, виявляємо засмічені амброзією території, накладаємо штрафи на відповідальних осіб. Але зараз та території міста і області в цілому чимало територій, де амброзія буває в повну силу, народжуючи майбутню загрозу для землі та людей, а притягнути до відповідальності нема кого. Зокрема це земельні ділянки, відведені під городи та дачі, давно покинуті своїми власниками, пустирі, стихійні сміттєзвалища, територія навколо залізничних шляхів і т.д. Окрема тема - приватний сектор, де люди не розуміючи серйозності проблеми, залишають амброзію спокійно розмножуватись. Ми просто не в змозі проконтролювати і примусити кожного стежити за порядком на власній землі. Тут потрібне розуміння і добра воля всіх.

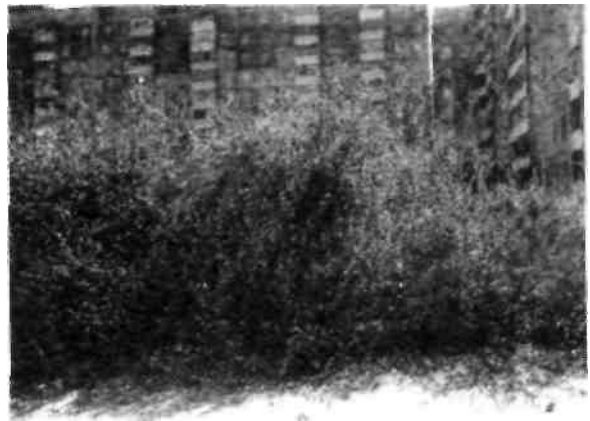
Чи можна подолати засилля амброзії?

Чимало організацій і установ зараз зацікавлені (або мають бути зацікавлені) у боротьбі з амброзією. Це управління охорони здоров'я та санепідстанції різних рівнів, які зацікавлені в підтриманні здоров'я населення; інспекція з карантину рослин, управління земельних ресурсів, які стежать за утриманням земельних угідь у належному стані; управління екології та екологічні організації, які працюють для збереження безпечного середовища для життя; комунальні служби та органи місцевого самоврядування, які повинні стежити за порядком на відповідній території; фермери та приватні господарі, які відповідають за стан землі, наданої їм у користування, перед відповідними органами та перед своєю совістю; а також представники великих і малих підприємств, які зацікавлені в тому, щоб їхнім працівникам протягом кількох місяців не заважала ефективно працювати "алергія на амброзію". Але кожен намагається подолати "зелене лихо" самотужки, відчуваючи нестачу ресурсів та обмеженість можливостей.

Досвід

(США). Люди, зрозумівши серйозність проблеми, створили спеціальну організацію, яка б контролювала дотримання чистоти на земельних ділянках не тільки від амброзії, а й від інших бур'янів та шкідників, та впровадили систему штрафів для недбайливих господарів. Організація також надає послуги по виконанню необхідних робіт по впорядкуванню територій. Невдовзі замість заростей шкідливих бур'янів на вулицях і у скверах з'явилися квітники, альтанки, декоративні зелені огорожі і тому подібне. Таким чином, боротьба з амброзією зовсім не вимагає спеціальних затрат, а лише приносить користь суспільству та людям, які її проводять.

Це лише два приклади, а варіантів вирішення проблеми може бути безліч. Головне - не бути пасивними спостерігачами власних страждань. Проблема засилля амброзії охоплює значну частину планети. Але вирішувати цю проблему потрібно локально. Місцева громада

Досвід

(Європа). Тут пішли іншим шляхом: створили спеціальний фонд, у який збирали пожертви на боротьбу з амброзією від усіх зацікавлених у вирішенні цієї проблеми. А потім у визначений час, коли амброзія вже виросла, але ще не почала цвісти, провели загальну акцію: відкрили пункти по прийому вирваних з корінням рослин. За кожен рослин платили гроші. Люди мали можливість заробити гроші для власних потреб, і принести користь громаді без шкоди для себе, адже алергію амброзія викликає лише під час цвітіння. Завдяки цьому за короткий час земля звільнилась від шкідливої рослини, яка до того ж тепер була позбавлена шансів на розмноження. Наступного року акцію повторили, хоча масштаби її були набагато меншими - шкідливі рослини було вже просто важко знаходити. Зрозуміло, що проведена робота позитивно вплинула на стан здоров'я людей та ділянок землі.

здатна перемогти "зелене лихо", якщо всі разом візьмуться за цю справу. Ініціатива розпочати боротьбу з цією, на перший погляд непомітною, але досить серйозною проблемою, може належати відповідній установі, громадській організації, бізнес-структурі або навіть конкретній особі.

Вибір за кожним з нас!

Можна залишатися пасивними спостерігачами...

- Надзвичайно шкідливий бур'ян - амброзія **полинолиста** - завойовує все більші території нашої країни: одна рослина амброзії утворює ЩО тисяч насінин, тобто потенційно дає життя 100 тисячам собі подібних;
- Цей бур'ян завдає величезної шкоди сільському господарству, надмірно виснажуючи та висушуючи землю, значно знижуючи врожай зернових та інших сільськогосподарських культур;
- Ця рослина викликає у людей серйозне алергічне захворювання - амброзійний поліноз, знижує імунітет та загальний рівень здоров'я населення;
- Кількість людей, що страждають від цієї хвороби, з кожним роком катастрофічно збільшується;
- Серед хворих останнім часом з'являється дуже багато молодих людей і дітей;
- Організації і установи, зацікавлені у боротьбі з амброзією, намагаються вирішити цю проблему кожен окремо,

відчуваючи нестачу ресурсів та обмеженість можливостей;

У боротьбі поки що перемагає амброзія!

Проявити ініціативу та мобілізувати громаду...

*У вас є ідея?
Хто може підтримати вашу ініціативу?*

- Центри активності локальної (ЦАЛ) - інтегруючі громадські осередки, які є аніматорами місцевих спільнот, активізують, мобілізують громаду, здійснюють організаційну, ресурсну, фандрейзингову підтримку місцевих громадських ініціатив. ЦАЛ покликані стати парасольками для багатьох місцевих соціальних ініціатив громадськості, а також для поки що слабких молодих ОГС.

ЦАЛ діють в багатьох країнах світу та об'єднуються в світову федерацію аніматорів місцевих спільнот International Federation of Settlements and Neighbourhood Federation (IFS). В Україні мережа ЦАЛ діє в Кіровоградській, Дніпропетровській та Миколаївській областях, які є пілотними в Україні.

Що можуть ЦАЛ?

Як кожен ЦАЛ виконує свої функції в громаді, залежить від рівня зацікавленості та творчості не тільки персоналу клубної установи, а і місцевих громадських активістів. Те, що може зробити будинок культури чи бібліотека, реалізуючи програму ЦАЛ, не завжди потребує додаткових коштів. Інтегрувати та мобілізувати громадськість на вирішення спільних місцевих проблем можна в рамках статутної діяльності цих установ культури, спрямовуючи на це заплановані заходи в рамках бюджету та використовуючи можливості соціального партнерства. Відомо, що мережа місцевих закладів клубного типу створювалась за радянських часів з метою

впливати на громадську думку. Отже матеріально-технічне забезпечення, методи та форми їх роботи розраховані саме на формування громадської свідомості. Тепер, враховуючи зміни, які відбулись в суспільстві, необхідно спрямувати потенціал місцевих клубних установ на розвиток громадянського суспільства, а саме на формування соціальної активності та відповідальності громадян.

Заходи, які проводяться ЦАЛ, мають сприяти розвитку благодійності, взаємодопомоги, активності, згуртованості громади.

Найпопулярніші заходи, що проводяться ЦАЛ:

- виставки інноваційних ідей чи соціальних ініціатив громадськості;
- ярмарки соціальних проектів та ініціатив;
- благодійні акції, концерти, вистави, аукціони тощо;
- круглі столи, семінари, конференції, форуми з проблем розвитку громади;
- клуби взаємодопомоги та інші;
- інформаційні сесії щодо можливостей залучення ресурсів та успішного досвіду вирішення соціальних проблем;
- тренінги та семінари для активістів з питань менеджменту, стратегічного планування, фандрейзингу, створення проектів та програм тощо;
- конкурси проектів місцевих активістів; дні народження ідей по створенню стратегій спільного впровадження громадських ініціатив щодо розвитку громади тощо;
- пошук партнерів та організація обмінів, стажувань в українських та зарубіжних

ресурсів для їх реалізації.

Цей перелік не є вичерпним. Ось як, наприклад, вирішують ЦАЛ проблему амброзії в Польщі.

В Польщі ініціатором вирішення проблеми благоустрою громадських місць виступили Центри локальної активності. Вони мобілізували сотні людей на благоустрій території через створення куточків відпочинку, клумб та велосипедних доріжок на місцях, де раніше були купи сміття, бур'яни та занедбане будівництво. Заради спільної справи кожен намагався зробити, що міг. Тобто замість щорічної боротьби з амброзією люди тепер мають можливість виявити свою ініціативу, створюючи та покращуючи умови для свого відпочинку, спортивні та ігрові майданчики для своїх дітей.

На фото:

На фото:

Малгожата Градчак, директор ЦАЛ в м. Гдиня біля каменю, встановленого на знак закладення парку відпочинку в житловому мікрорайоні на місці занедбаного будівництва

громадах тощо;

- університети мудрості, створення стратегій розвитку громади та пошук

Відкриття велосипедної доріжки, закладеної вздовж багатьох доріг міста Гданська та в місцях відпочинку городян.

Як працюють ЦАЛ?

ЦАЛ можуть мобілізувати громаду на вирішення численних місцевих проблем. Як це роблять місцеві Центри громадської активності у Світловодську та Олександрії?

м. Світловодськ

Єлизавета Ялова, голова Світловодської громадської організації «Інформаційний центр громадської освіти» (ЩГО), директор Централізованої міської бібліотечної системи - інформаційний центр, який працює на базі нашої бібліотеки є експериментальним майданчиком соціальної лабораторії і зараз працює як Центр локальної активності (ЦАЛ). Така наша діяльність відкриває нові перспективи не лише для бібліотеки, а й для всієї громади, адже дає можливість швидко знаходити ефективні шляхи для вирішення багатьох проблем.

Тетяна Лук'янцева, спеціаліст управління у справах сім'ї та молоді Світловодського міськвиконкому - Інтернет сьогодні найповніше джерело інформації, а тому не тільки бажано, а й необхідно використовувати його можливості у роботі. Ми дуже вдячні Центру за постійне інформування нашого відділу про семінари, круглі столи, тренінг, які проводяться на території України для молодіжних лідерів про конкурси для молоді та молодіжних НДО. Завдяки Центру ми маємо можливість налагоджувати та підтримувати контакти з*

громадськими організаціями з інших міст, обмінюватись досвідом. Разом з Центром ми проводимо спільні заходи, спрямовані на підтримку багатодітних сімей, людей з обмеженими фізичними можливостями, організуємо молодіжні та дитячі акції. А ще обов'язково беремо участь у заходах Центру - інформаційних сесіях, семінарах, днях громадської освіти та інших.

Віра Лобур, головний спеціаліст управління з нагляду за правильністю призначення та виплати пенсій Світловодського міського управління соціального захисту населення

- Я дуже часто відвідую Центр, користуюсь мережею Інтернет, особливо правовою базою даних "Ліга Закон". Це дуже допомагає мені в роботі, дозволяє оперативно отримувати найсвіжішу інформацію про зміни в законодавстві, підвищувати свій професійний рівень.

Вікторія Архипова, депутат Світловодської міської ради, редактор газети «Світловодськ вечірній»

Центр працює не лише для громадських організацій, а й для усього міста. Для всіх зацікавлених тут проводяться інформаційні сесії, семінари, зустрічі з представниками місцевого самоврядування, влади, громадських організацій. Це місце, де громадські активісти можуть отримати консультацію юристів, податківців, психологів, знайти необхідну інформацію, зустріти партнерів та однодумців, просто вільно поспілкуватись на актуальні теми. Сьогодні Центр - єдина в місті організація, що безкоштовно надає доступ до всесвітньої мережі Інтернет. На мою думку, це велика надбання і серйозний потенціал для нашої місцевої громади.

*Тетяна Красюк, заступник голови
Координаційної ради із захисту
конституційних прав територіальної
громади*

- Для представників громадських організацій Невеликих міст професійна підготовка є серйозною проблемою. На жаль, у жодному навчальному закладі таких фахівців не готують, а потреба в них постійно зростає. От і доводиться вчитися на помилках і досягненнях один одного. Частково покращує дану ситуацію існування в місті Центру місцевої активності, завдяки якому ми маємо можливість отримати знання з менеджменту НДО, стратегічного планування, фандрейзингу. В Центрі завжди можна знайти свіжу інформацію про розвиток громадського сектору в Україні та за кордоном, про різні соціальні технології, за якими працюють наші колеги», про їх досвід у розбудові своїх громад. Тут ми можемо користуватися бібліотечною громадською діяча, комп'ютерною технікою, факсовим зв'язком та мережею Інтернет. І не дуже допомагає нам в роботі, адже не всі громадські організації мають матеріально-технічну базу, необхідну для роботи в сучасних умовах.

м. Олександрія

*Тетяна Шоколова, президент
Олександрійського районного благодійного
інформаційно-консультаційного центру,
художній керівник Олександрійського районного
будинку культури* - Наша організація вже зробила кілька серйозних кроків, як Центр локальної активності (ЦАЛ). Одним з них стала реалізація проекту Виставка соціальних проектів, який було підтримано ІССІСАР "Єднання" в рамках програми Воля громадська - сила могутня за фінансування Агенції США з Міжнародного розвитку. Нашим основним завданням було дати можливість лідерам НДО оволодіти навичками управління організацією та написання проектів, освоїти основи співпраці з владою, бізнесом та іншими організаціями.

використовувати потенціал ЗМІ для досягнення своєї мети, одним словом - зрости професійно. В результаті підготовчої роботи, проведеної нашим Центром, у виставці взяли участь 15 організацій, які представили надзвичайно цікаві і соціально-корисні проекти. Кілька проектів одразу отримали підтримку. Але головним своїм досягненням ми вважаємо те, що люди побачили, яку силу являють собою громадські організації і повірили в можливість вирішення своїх проблем спільними зусиллями громади.

*Леонід Іванов, керівник господарства СФГ
«Березівське», підприємець*

- Є кілька районних програм, які ми фінансуємо. Перш за все, вони спрямовані на захист дітей, їх здоров'я, культурний та спортивний розвиток. На виставці ж ми побачили, що є ще чимало болючих проблем, які накопичилися в нашій громаді, і є люди і організації, здатні їх вирішувати. Всі проекти заслуговують на увагу та фінансування. Хотілося б, щоб і влада, і якомога більше підприємців підтримали ці ініціативи, і ми побачили втілення цих прекрасних ідей в життя.

*А чи використовуєте Ви потенціал Центрів
локальної активності (чи
Інформаційно-консультаційних пунктів) у своєму
районі, місті чи селі?*

Створені на базі місцевого будинку культури чи бібліотеки, Центри активності локальної (ЦАЛ) мають дійсно значний потенціал для того, щоб допомогти своїй громаді об'єднатися та знайти ефективний шлях для вирішення багатьох проблем, які крім нас самих ніхто не вирішить.

Утримання місцевих закладів клубного типу для місцевого бюджету є нелегкою справою. Але користь від їх діяльності важко переоцінити. Потрібно лише спрямовувати клубну установу на виконання суспільно - важливих функцій. Ефективна діяльність клубної установи як Центру локальної активності (ЦАЛ) має принести значні соціальні дивіденди.

ЦАЛ - це, перш за все, місце взаємодії активних та небайдужих, творчих та ініціативних громадян. Отже, діяльність кожного ЦАЛ залежить від активності кожного члена громади.

Зробіть свій ЦАЛ дійсно корисним для всіх!

Кіровоградці були найактивнішими

Нещодавно Посольство Королівства Нідерландів в Україні в рамках програми "Матра/КАП" (малих проектів програми соціальної трансформації суспільства) провело конкурс проектів для Кіровоградської області. Про те, як проходив конкурс та якою була його мета розповідає координатор програми Катерина Бардадим.

- Ось уже третій рік поспіль Посольство Королівства Нідерландів в Україні оголошує конкурс регіональних проектів. Щороку відбирається дві області, з якими Посольство працює в рамках Програми малих грантів. Так, у 2003 році було оголошено конкурс проектів для Волині та Луганщини, у 2004 році - для Сумської та Херсонської областей. Цього року Посольство вирішило приділити більше уваги Кіровограду та Запоріжжю.

У Кіровоградській області зареєстровано понад 300 громадських організацій, але, за оцінками експертів Центру миру, конверсії та зовнішньої політики, їх діяльність не скоординована, між секторна співпраця не має системного характеру, а соціальна активність населення залишається вкрай низькою. Існує також значна розбіжність у кількості зареєстрованих і реально діючих організацій. Але регіон має великий потенціал як у економічному розвитку, так і в громадянській активності.

За останні десять років існування програми "Матра" в Україні на Кіровоградщині було підтримано лише кілька проектів. Хоча з регіону й надходили проектні пропозиції, проте вони були якісно слабкі і потребували значного доопрацювання. Конкурс дозволив нам краще зрозуміти проблеми регіону і потенціал громадських організацій у Кіровоградській області.

- Чи активно була участь організацій Кіровоградщини?

- З усіх регіонів-партнерів програми "Матра/КАП" Посольство отримало найбільшу кількість заявок саме від організацій Кіровоградської області. Всього надійшло 35 проектних пропозицій, що перевершило наші очікування. На початковому

етапі було відібрано десять суспільно корисних проектів, з яких на сьогоднішній день вже підтримано сім. Посольство зробило все можливе, аби громадські організації Кіровоградської області почувалися впевнено і комфортно у співпраці з програмою "Матра". Перш за все, заявки можна було подавати українською мовою. По-друге, був виділений значний бюджет на виконання окремого проекту - близько 15 тис. євро. Крім того, завдяки Кіровоградському Центру підтримки творчих ініціатив та Інституту соціокультурного менеджменту про наш конкурс дізналася велика кількість організацій: інформація була розмішена у бюлетені для громадських організацій та місцевій пресі, прозвучали оголошення по місцевому радіо та телебаченню.

- Які проекти стали переможцями?

- Переможцями стали такі організації і проекти:

- "Інформаційна підтримка громадських організацій Кіровоградського регіону як засіб підвищення активності місцевих громад" (ГО ТІМО "Відкриті двері");
- "Інформаційно-консультативне забезпечення сільськогосподарських товаровиробників та сільського населення" (Знам'янська районна громадська організація "Бізнес-центр");
- "Доля дитини" (Знам'янський центр виховання молоді "Чайка");
- "Тато-школа - крок до тендерної рівності" (Творче об'єднання "Технології оптимального розвитку особистості");
- "Шкільне лісництво" (Зибківська середня школа 1-3 ступеню);
- "Академія соціального розвитку громад" (Центр підтримки творчих ініціатив);
- "Реалізація заходів по знешкодженню радіаційного опроміювання" (Виконавчий комітет Ленінської районної ради міста Кіровограда).

Сподіваюся, що на шпальтах бюлетеню "НДО-Інформ" читачі матимуть можливість згодом детальніше ознайомитися із кожним з

вищенаведених проектів. З переліку видно, що були підтримані проекти у різних сферах життя, серед яких освіта, охорона довкілля, соціальний захист, права людини, демократичне управління, тощо. Підтримано три проекти з маленьких містечок та сіл області. Середній розмір фанту становив 53 102 гривні. Посольство працювало з кожною з організацій окремо заради покращення якості проекту і наближення його до вимог програми "Матра".

Наведу кілька конкретних прикладів. На наш погляд, дуже важливим є проект від Ленінської районної ради у місті "Реалізація заходів по знешкодженню радіаційного опромінювання", оскільки за інформацією експертів проекту, Кіровоград є єдиним містом у світі, під житловими кварталами якого ведеться розробка уранових руд. Гази, які утворюються у результаті розпаду урану, становлять велику небезпеку для здоров'я мешканців міста. Проект передбачає здійснення низки захисних та дезактиваційних заходів для зменшення рівня опромінювання жителів міста та охорони їх здоров'я.

Хочеться відмітити й проект "Шкільне лісництво" від Зибківської середньої школи. Авторам проекту вдалося пройти шлях від нереалістичного щодо змісту і бюджету до практичного і навіть інноваційного проекту!

- Чи матимуть кіровоградці у майбутньому подібну можливість отримати підтримку своїх ініціатив?

- Можу одразу заспокоїти ті організації, які, на жаль, не ввійшли до кола переможців. Вони набули певного досвіду написання проектів. Найголовніше - не втрачати ентузіазму і бажання досягти успіху. Посольство Королівства Нідерландів найближчим часом не має наміру оголошувати новий конкурс для Кіровоградської області, але всі українські організації громадянського суспільства мають право подавати заявки до програми "Матра" на постійній основі незалежно від того, належать вони до пріоритетного регіону чи ні. Слід додати, що Програма "Матра" працює не лише з громадськими організаціями, але й з академічними інститутами та органами місцевого самоврядування. Незабаром буде оновлена Веб-сторінка Посольства, де можна буде отримати більше інформації про Програму, її компоненти та нові ініціативи Посольства (www.hohland.com.ua).

Ресурси для громадських ініціатив

Одним з напрямків діяльності Центрів локальної активності є інформування громади про можливості фінансової підтримки її ініціатив з боку міжнародних донорів. Але, на жаль, ще не всі Центри мають доступ до сучасних інформаційних ресурсів, зокрема Інтернет, які дають змогу оперативно отримувати подібну інформацію. Сьогодні у нашому бюлетені ми даємо деяку інформацію про те, які можливості існують для втілення громадських ініціатив, але для серйозної роботи треба постійно бути в курсі того, що відбувається в громадському секторі усього світу, і найкращий інструмент для цього - Інтернет.

Конкурс бізнес-планів у рамках VI-го Всеукраїнського конкурсу «Молода Економіка»

Конкурс проводиться серед молодих людей віком до 35 років, які бажають започаткувати або розширити власний бізнес.

Бізнес-план складається з опису проекту, його мети і задачі, ресурсного забезпечення, унікальності продукції або послуги, механізму реалізації, плану маркетингу, організаційного та фінансового плану.

Останній термін подання бізнес-планів - 1 листопада 2005 року, (за новинами конкурсу слідкуйте на сайті Інституту: <http://www.ir.org.ua>)

Призери конкурсу бізнес-планів будуть відзначені на Всеукраїнському форумі "Молода економіка", який відбудеться у лютому 2006 року в Києві, і нагороджені дипломами та правом на навчання в провідних бізнес-школах держави. Переможець конкурсу отримає кошти на практичну реалізацію власного бізнес-плану у розмірі 10 000 грн.

За додатковою інформацією звертайтеся за тел. (044)2466525,2392315.

Або на сайт: <http://www.civicua.org/news/view.html?q=140097>

Конкурс "Підтримка збалансованого висвітлення ЗМІ міжнародних подій та розвитку міжнародного партнерства"

Мета конкурсу - забезпечення збалансованого висвітлення актуальних політичних міжнародних подій українськими ЗМІ, створення умов для співпраці працівників ЗМІ України із закордонними

партнерами шляхом підтримки їхньої участі в міжнародних, навчальних обмінах та стажуваннях, семінарах, конференціях. Учасники: працівники ЗМІ, громадські організації.

Програма МФВ "Засоби масової інформації" підтримує індивідуальні та групові поїздки працівників ЗМІ України за кордон для участі в різноманітних заходах для журналістів, стажуваннях, конференціях, семінарах тощо.

Терміни прийому заявок - протягом року, але не менше ніж за 6 тижнів додати поїздки

Додаткову інформацію можна отримати на сайті: <http://www.irf.kiev.ua/ua/programs/media/open/?doc.int=996>

Конкурс "Гранти, що об'єднують"

Український Жіночий Фонд оголошує конкурс Гранти, що об'єднують.

Мета конкурсу: забезпечення безпосередньої участі представниць українських жіночих організацій у міжнародних заходах (конференціях, семінарах, стажуваннях тощо) та доленосних міжнародних подіях з жіночої та тендерної тематики; - залучення українських жінок до прийняття рішень на міжнародному рівні; підтримка співпраці між жіночими організаціями в Україні та за кордоном.

До участі запрошуються: представниці українських неурядових організацій, цю займаються жіночими та тендерними питаннями.

Контактна особа:

Олеся Бондар, координатор програм

Електронна пошта: uwf@uwf.kiev.ua

Конкурс "Міжнародне партнерство для розвитку регіонів"

Міжнародний Фонд „Відродження" оголошує конкурс Міжнародне партнерство для розвитку регіонів. Мета конкурсу - поєднання ідей та зусиль представників громадськості двох або більше країн для розбудови демократичного суспільства через розвиток регіонів країн-учасниць, зміцнення місцевих громад та місцевого самоврядування.

У межах конкурсу буде підтримано проекти, що передбачають міжнародний обмін досвідом у вирішенні суспільних проблем регіонів, які мають спільні риси, та сприяють соціальним новаціям і активізації місцевої громадськості. Проекти мають плануватися разом із зарубіжними партнерами як довготривала стратегічна ініціатива. Окремі етапи

проектів мають виконуватися як на території України, так і в країнах-партнерах у форматах семінару, тренінгу, конференції тощо.

Зверніть увагу! 2005 року діяльність програми зорієнтовано на підтримку регіональних проектів! Конкурс триває впродовж року. Бюджет конкурсу - відкритий.

Аплікаційну форму та додаткову інформацію можна отримати на веб-сторінці МФВ: <http://www.irf.kiev.ua>
Контактні особи:

Тетяна Кухаренко, менеджерка програми
"Схід-Схід: партнерство без кордонів" Ел. пошта: kukharenko@irf.kiev.ua

Другий Всеукраїнський конкурс "Вчитель-новатор"

Компанія Майкрософт Україна за сприяння Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України оголошує конкурс, мета якого - опанування освітянами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та підтримка роботи викладачів у підготовці конкурентоспроможної молоді до активної життєдіяльності в інформаційному суспільстві.

На конкурс можуть подаватися: розробки уроків, конспекти лекцій, підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, педагогічні програмні засоби, методичні розробки тощо для вищих педагогічних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів, що описують або використовують програмні продукти Microsoft.

Журі визначає 10 переможців у першій номінації і 5 переможців у другій номінації. Для переможців встановлено 10 премій від 3000 грн. за I місце до 1000 грн. за III місце. Матеріали надсилаються не пізніше 31 жовтня 2005 р.

Детальніше про умови участі

<http://www.itcomp.edu-ua.net/>

За довідками звертайтеся за адресою:

admin@cdu-ua.net

Контактна особа: Задорожна Наталія Тимофіївна

Увага!

Постійно оперативну інформацію про конкурси та інші можливості фінансування можна отримувати на сайтах:

www.irf.kiev.ua, www.ccc.kiev.ua

www.civicua.org, www.ngo.org.ua

www.presscat.org.ua

Академія соціального розвитку громад пропонує тренінги:

На тренінгах представники влади, ЗМІ, бізнесу, місцеві активісти зможуть отримати знання та навички щодо:

- використання методики стратегічного планування соціального розвитку громади, створення програм та проектів
- впровадження позитивного досвіду розвитку громади через організацію соціальної взаємодії різних суспільних кіл
- вирішення місцевих проблем через впровадження ефективних соціальних технологій та механізмів соціального інвестування
- менеджменту в неприбуткових організаціях соціально-культурної сфери
- фандрейзингу (залучення ресурсів для реалізації соціальних проектів та програм)

Додаткову інформацію можна отримати у Центрі підтримки творчих ініціатив

Розвиток мережі ЦАЛ в Україні здійснюється міжрегіональним Центром підтримки творчих ініціатив в рамках стратегічної програми «Соціальна лабораторія» в партнерстві з регіональними громадськими організаціями та закладами культури. Робота ведеться за наступними програмами:

Соціальна лабораторія;
Академія соціального розвитку громад;
Міжнародна Академія системних змін;
Національна програма «Розвиток соціальної взаємодії громадських організацій та закладів культури» в партнерстві з Міністерством культури та туризму.

Інститут соціокультурного менеджменту;
Агенція соціальної інформації;
Центральноукраїнський кластер проектів «Інтеграція місцевих спільнот».

Центр підтримки творчих ініціатив
ЦПТІ, а/с 4/30, Кіровоград, 25006
тел/факс: (0522)300312, 246675
Е-пошта: rc@cpti.kr.ua
Керівник: Людмила Станкевич

Інститут соціокультурного менеджменту
ІСКМ, а/с 4/30, м. Кіровоград, 25006
тел/факс: (0522)246675
Е-пошта: iscm@ngo.org.ua
Керівник: Лев Абрамов

Регіональні методичні центри мережі ЦАЛ:

Центр сприяння суспільним іновациям
ЦССІ, пр. Жовтневий, 55/5,
м. Миколаїв, 54018
тел/факс: (0512) 558985, 211169
Е-пошта: nikele@farlep.mk.ua
Керівник: Олена Пергун

Центр підтримки громадських і культурних ініціатив
ЦПГКІ, вул. Столярова, 8,
м. Дніпропетровськ, 49000
тел/факс: (0562) 367522
Е-пошта: cccis@a-teleport.com
Керівник: Тетяна Барашкова

ТІМО «Відкриті двері»
ТІМО, вул. Декабристів, 6/15,
Кіровоград, 25006
тел/факс: (0522) 227445, 227793
Е-пошта: timo.od@mail.ru
Керівник: Ольга Прядко

**Центр активності локальної (ЦАЛ)
у вашій громаді може допомогти:**

- активізувати та інтегрувати громаду для вирішення нагальних місцевих проблем
- знайти ресурси для здійснення соціальних програм та проектів
- відшукати інформацію про донорів, партнерів, досвід, тощо

Ефективність діяльності ЦАЛ залежить від кожного з нас!

*Людмила Станкевич
директор проекту
«Академія соціального розвитку громад»*

Редакційна колегія:

**І. Батура, Л. Станкевич, Л. Абрамов
Т. Азарова, О. Пергун, Є. Ялова
Т. Шоколова, О. Барвінський**

Літературний редактор:

І. Батура

Технічне редагування:

А. Васіна, В. Кононов

Дизайн обкладинки:

О. Пергун

Центр підтримки творчих ініціатив

Для листів:

**ЦПТІ, а/с 4/30,
м. Кіровоград, 25006.**

Телефон/факс:

(0522)300312

Е-пошта:

gc@cpti.kr.ua

Веб-сайти:

**www.presscat.org.ua,
www.ngo.org.ua,
www.sociab.org.ua**

Керівник:

Станкевич Л. О.

